

Συμφωνία Stand-By του ΔΝΤ

Κατά τη διάρκεια μιας οικονομικής κρίσης, οι χώρες συχνά χρειάζονται χρηματοδότηση ώστε να μπορέσουν να ξεπεράσουν τα προβλήματα ισοζυγίου πληρωμών που αντιμετωπίζουν. Από τη δημιουργία της τον Ιούνιο του 1952, η Συμφωνία Stand-By (SBA) του ΔΝΤ έχει χρησιμοποιηθεί επανειλημμένως από τις χώρες μέλη, και αποτελεί το αξιόπιστο δανειοδοτικό μέσο του ΔΝΤ για τις χώρες των αναδυόμενων αγορών. Τα επιτόκια δε διέπονται από ευνοϊκούς όρους, παρόλο που σχεδόν πάντα είναι χαμηλότερα από εκείνα που θα κατέβαλλαν οι χώρες για την εξεύρεση χρηματοδότησης από ιδιωτικές αγορές. Η SBA [αναβαθμίστηκε](#) το 2009 ώστε να καταστεί πιο ευέλικτη και να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες των χωρών μελών. Τα όρια δανεισμού διπλασιάστηκαν με περισσότερα κεφάλαια διαθέσιμα εκ των προτέρων, και οι όροι εξορθολογίστηκαν και απλοποιήθηκαν. Το νέο πλαίσιο επίσης καθιστά δυνατό τον ευρύτερο δανεισμό υψηλής πρόσβασης σε προληπτική βάση.

Δανειοδότηση προσαρμοσμένη στις ανάγκες των χωρών μελών

Το πλαίσιο της SBA επιτρέπει στο Ταμείο να ανταποκρίνεται γρήγορα στις ανάγκες εξωτερικής χρηματοδότησης των χωρών και να στηρίζει πολιτικές οι οποίες είναι σχεδιασμένες για να τις βοηθήσουν να αναδυθούν από την κρίση και να αποκαταστήσουν τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Επιλεξιμότητα. Όλες οι χώρες μέλη οι οποίες αντιμετωπίζουν ανάγκες εξωτερικής χρηματοδότησης είναι επιλέξιμες για SBA με την επιφύλαξη όλων των συναφών πολιτικών του ΔΝΤ. Ωστόσο, οι SBA γενικά χρησιμοποιούνται συχνότερα από χώρες μέλη μεσαίου εισοδήματος, καθώς υπάρχει ένα φάσμα [μέσων με ευνοϊκούς όρους](#) τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες των χωρών χαμηλού εισοδήματος.

Διάρκεια. Η διάρκεια μιας SBA είναι ευέλικτη, και συνήθως καλύπτει μια περίοδο 12-24 μηνών, αλλά δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες, και είναι σύμφωνη με την αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων προβλημάτων ισοζυγίου πληρωμών.

Όροι δανεισμού. Η πρόσβαση στους χρηματοδοτικούς πόρους στο πλαίσιο των SBA κατευθύνεται από την ανάγκη μιας χώρας μέλους για χρηματοδότηση, την ικανότητα αποπληρωμής και το ιστορικό ως προς τη χρήση πόρων του ΔΝΤ. Στο πλαίσιο των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών, η SBA παρέχει ευελιξία όσον αφορά το ποσό και το χρονοδιάγραμμα του δανείου ώστε να παρασχεθεί βοήθεια για την ανταπόκριση στις ανάγκες των δανειζόμενων χωρών. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν:

- **Κανονική πρόσβαση.** Τα όρια δανεισμού πρόσφατα διπλασιάστηκαν για να παράσχουν στις χώρες πρόσβαση σε [ποσοστό συμμετοχής](#) μέχρι 200 τις εκατό για οποιαδήποτε δωδεκάμηνη περίοδο, και συνολικά ανεξόφλητα δάνεια ύψους 600 τις εκατό (εκτός των προγραμματισμένων επαναγορών).
- **Έκτακτη πρόσβαση.** Το ΔΝΤ μπορεί να δανείσει ποσά τα οποία υπερβαίνουν τα κανονικά όρια κατά περίπτωση σύμφωνα με την πολιτική Έκτακτης Πρόσβασης, η οποία συνεπάγεται αυξημένο έλεγχο από την Εκτελεστική Επιτροπή του Ταμείου.

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, οι χώρες οι οποίες αντιμετωπίζουν πιεστικές ανάγκες χρηματοδότησης έχουν καταφέρει να αξιοποιήσουν τις SBA έκτακτης πρόσβασης.

- *Εμπροσθοβαρής πρόσβαση.* Το νέο πλαίσιο SBA παρέχει αυξημένη ευελιξία στα κεφάλαια του αρχικού σταδίου όταν αυτό δικαιολογείται από την ισχύ των πολιτικών της χώρας και τη φύση των χρηματοδοτικών αναγκών της.
- *Ταχεία πρόσβαση.* Η υποστήριξη του Ταμείου σύμφωνα με την SBA μπορεί να επιταχυνθεί στο πλαίσιο του [Μηχανισμού Έκτακτης Χρηματοδότησης](#) του Ταμείου, ο οποίος καθιστά δυνατή την ταχεία έγκριση δανειοδότησης από το ΔΝΤ. Ο εν λόγω μηχανισμός χρησιμοποιήθηκε σε πολλές περιστάσεις κατά τη διάρκεια της πρόσφατης κρίσης.

Προληπτική πρόσβαση. Το νέο πλαίσιο SBA έχει διευρύνει το φάσμα των προληπτικών συμφωνιών υψηλής πρόσβασης (HAPA), ένα είδος διευκόλυνσης ασφάλισης έναντι αναγκών πολύ υψηλής χρηματοδότησης. Οι προληπτικές συμφωνίες χρησιμοποιούνται όταν οι χώρες δεν σκοπεύουν να προβούν σε ανάληψη των εγκεκριμένων ποσών, αλλά να διατηρήσουν την επιλογή να πράξουν αναλόγως σε περίπτωση που χρειαστεί. Κατά τη διάρκεια της κρίσης εγκρίθηκαν τρεις HAPA, με την Κόστα Ρίκα, το Ελ Σαλβαδόρ και τη Γουατεμάλα.

Λιγότεροι όροι, επικέντρωση της προσοχής σε στόχους

Όταν μια χώρα προβαίνει σε δανεισμό από το ΔΝΤ, συμφωνεί να προσαρμόσει τις οικονομικές πολιτικές της προκειμένου να ξεπεραστούν τα προβλήματα τα οποία την οδήγησαν αρχικά στην αναζήτηση χρηματοδότησης. Οι εν λόγω δεσμεύσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν ειδικές [προϋποθέσεις](#), περιγράφονται στη [δήλωση προθέσεων](#) της χώρας μέλους (η οποία συχνά περιλαμβάνει ένα [μνημόνιο οικονομικών και χρηματοπιστωτικών πολιτικών](#)).

Βασιζόμενο σε προγενέστερες προσπάθειες, το ΔΝΤ έχει προβεί σε περαιτέρω μεταρρύθμιση των όρων των δανειοδοτήσεων του για να επικεντρωθεί σε κριτήρια τα οποία είναι μετρήσιμα και παρατηρήσιμα. Οι εν λόγω μεταβολές περιλαμβάνουν:

Ποσοτικές προϋποθέσεις. Η πρόοδος των χωρών μελών παρακολουθείται με τη χρήση ποσοτικών στόχων προγραμμάτων. Οι εκταμιεύσεις κεφαλαίων συνδέονται με την τήρηση των εν λόγω στόχων. Μεταξύ των παραδειγμάτων περιλαμβάνονται στόχοι για διεθνή αποθεματικά και δημοσιονομικά ελλείμματα και δανεισμούς, που είναι σύμφωνα με τους σκοπούς των προγραμμάτων.

Διαρθρωτικά μέτρα. Το νέο πλαίσιο SBA έχει εξαλείψει τα [κριτήρια διαρθρωτικής απόδοσης](#). Αντίθετα, η πρόοδος όσον αφορά την υλοποίηση διαρθρωτικών μέτρων τα οποία είναι σημαντικά για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος αξιολογούνται σφαιρικά στο πλαίσιο αναθεωρήσεων προγραμμάτων.

Συχνότητα αναθεωρήσεων. Οι τακτικές αναθεωρήσεις από την Εκτελεστική Επιτροπή του ΔΝΤ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση της απόδοσης στο πλαίσιο του προγράμματος και τη δυνατότητα προσαρμογής του προγράμματος στις οικονομικές εξελίξεις. Το πλαίσιο SBA καθιστά δυνατή την ευελιξία στη συχνότητα των αναθεωρήσεων βάσει της ισχύος των πολιτικών της χώρας και της φύσεως των χρηματοδοτικών αναγκών.

Όροι δανειοδότησης

Αποπληρωμή. Η αποπληρωμή δανεισθέντων πόρων στο πλαίσιο της SBA καταβάλλεται εντός 3¼-5 ετών από την εκταμίευση, το οποίο σημαίνει ότι κάθε εκταμίευση αποπληρώνεται σε οχτώ ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις ξεκινώντας 3¼ χρόνια μετά την ημερομηνία κάθε εκταμίευσης.

Επιτόκιο δανεισμού. Το επιτόκιο δανεισμού συνδέεται με το επιτόκιο αγοράς του ΔΝΤ, το οποίο είναι γνωστό ως [βασικό επιτόκιο χρέωσης](#), το οποίο συνδέεται με το επιτόκιο [Ειδικών Τραβηκτικών Δικαιωμάτων](#) (ΕΤΔ). Τα δάνεια σημαντικού ύψους φέρουν πρόσθετη επιβάρυνση 200 μονάδων βάσης, η οποία καταβάλλεται επί του ποσού ανεξόφλητων δανείων άνω του 300 τις εκατό του ποσοστού συμμετοχής. Σε περίπτωση που η πίστωση παραμένει άνω του 300 τις εκατό του ποσοστού συμμετοχής μετά από τρία έτη, η εν λόγω πρόσθετη επιβάρυνση αυξάνεται σε 300 μονάδες βάσης, και είναι σχεδιασμένη για να αποθαρρύνει τη μεγάλη και παρατεταμένη χρήση των πόρων του ΔΝΤ.

Προμήθεια δέσμευσης κεφαλαίου. Οι πόροι οι οποίοι δεσμεύονται στο πλαίσιο όλων των SBA υπόκεινται σε προμήθεια δέσμευσης κεφαλαίου η οποία επιβάλλεται στην αρχή κάθε δωδεκάμηνης περιόδου επί των ποσών τα οποία θα μπορούσαν να αντληθούν κατά τη διάρκεια της περιόδου (15 μονάδες βάσης για δεσμευθέντα ποσά μέχρι 200 τις εκατό του ποσοστού συμμετοχής, 30 μονάδες βάσης επί δεσμευθέντων ποσών άνω του 200 τις εκατό και μέχρι 1.000 τις εκατό του ποσοστού συμμετοχής και 60 μονάδες βάσης επί ποσών τα οποία υπερβαίνουν το 1.000 τις εκατό του ποσοστού συμμετοχής). Τα ποσά των εν λόγω προμηθειών επιστρέφονται εάν ο δανεισμός των ποσών πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Ως εκ τούτου, εάν η χώρα δανειστεί ολόκληρο το ποσό το οποίο δεσμεύεται στο πλαίσιο μιας SBA, το ποσό προμήθειας δέσμευσης κεφαλαίου επιστρέφεται πλήρως, ενώ δεν επιστρέφεται κανένα ποσό στο πλαίσιο προληπτικής SBA σύμφωνα με την οποία οι χώρες δεν πραγματοποιούν ανάληψη κεφαλαίων.

Επιβάρυνση για παροχή υπηρεσιών. Για κάθε αναληφθέν ποσό ισχύει επιβάρυνση για παροχή υπηρεσιών ύψους 50 μονάδων βάσης.